

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

196. An inspirationibus divinis non correspondere sit peccatum, & beneficant, qui de hoc se accusant in confessione? Et notatur, quod transgressio inspirationis oblatæ, quando offertur occasio ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

chum tractum non impedire Eucharistiæ sumptionem, quia non trahuntur per modum cibi.

RESOL. CXCIV.

An quis peccet, qui duos Confessarios habens, eorum uni prius confitetur mortalia, alteri postea solum venialia?

Et an hoc sit peccatum per accidens, v. g. si ob hanc causam penitens maneat in aliqua occasione peccati mortalis? Ex part. 3. tract. 4. Resolut. 131. alias 132.

§. 1. **A**ffirmativè respondent Sylvester, verb. Confessio 1. q. 6. & Victoria in summ. Sacram. num. 196. quia et si hoc non sit contra integritatem Sacramenti, est tamen quædam hypocritis, & virtuale mendacium.

2. Sed contraria opinio est tenenda, quam tenet Fagundez pr. 2. lib. 2. cap. 2. n. 14. Layman in Theol. mor. lib. 5. tr. 6. c. 8. n. 14. Coninch de Sacrament. disp. 6. dub. 4. n. 13. Suarez in 3. p. tom. 4. disp. 22. sect. 1. n. 22. Henriquez lib. 5. c. 16. n. 6. & Villalob. in summa, tom. 1. tr. 9. diff. 35. n. 1. Et ratio est, quia hoc non est contra integritatem Sacramenti, nam utraque confessio est integra, neque est vera hypocritis. Nam velle conservare bonam famam apud Confessarium ordinarium, aut nullam, aut non gravem inordinationem continet. Non esse speciem mendacii, patet, quia talis nihil falsum confitetur, & licet factio ipso permittat alium decipi, id non est per se peccatum mortale.

3. Notandum est tamen per accidens, hoc esse aliquando peccatum mortale, ut si ob hanc causam penitens maneat in aliqua occasione peccati mortalis. Sed pro coronide hujus resol. ponam hæc verba Villalob. ubi supra, n. 2. [Se ha de advertir, que muchas vezes conviene mudar Confessor por muchas causas, que los Confesores cada dia experimentan, las quales aun algunas vezes las ay entre Religiosas, y harian muy bien los que confiesan algunas vezes personas de ordinario, en advertir les que si alguna vez quisiesen, se confiesasen con quien les pareciese.] Unde ait Layman loc. cit. quod imprudenter agunt Confessarii, si reprehendant penitentes suos, qui aliquando confessionale eorum declinant, cum potius id dissimulare deberent.

RESOL. CXCIV.

Quam parce, & cautè se gerere debeant Confessarii in interrogationibus aliquorum peccatorum cum mulieribus. Ex p. 3. tr. 4. Ref. 98. alias 99.

§. 1. **P**onam hæc pulchra verba Angeli verb. interrogaciones, n. 1. sic asserentis. Confitetur mulier, quod fuit cognita extra vas debitum, non querat postea Confessarius in quo loco, vel quomodo, & hujusmodi, sicut faciunt quidam, qui potius sunt contaminatores, quam Confessores. Ita ille, quem postea sequutus est Fagundez præcept. 2. lib. 4. c. 2. n. 8. ubi sic asserit. Si mulier, aut vir confitetur habuisse copulam extra vas naturale, non est inquirendum in qua parte corporis, quia sufficit habere cognitionem hujus peccati contra naturam, & non oportet scire illas circumstantias, quia major cognitio potest asserre nocuum magnum Confessori. Hinc Homobonus in exam. Eccl. p. 1. tr. 4. c. 12. q. 11. dixit, præstare aliquando Sacerdotem minus perfectè peccatum penitentis intelligere, quam

Tom. I.

vel illi, vel sibi aliquod scandalum creare, quæ verba ille desumpsit ab Ægidio Coninch. de Sacram. disp. 7. dub. 7. n. 56.

RESOL. CXCVI.

An inspirationibus divinis non correspondere sit peccatum, & bene faciant, qui de hoc se accusant in confessione?

Et notatur, quod transgressio inspirationis oblate, quando offertur occasio frangendi præceptum, non est distinctum peccatum à crimine transgressi præcepti.

Et an ut solent facere communiter penitentes, sit consultum manifestare Confessario in actu sacramentalis confessionis supra dictas resistencias circa divinas inspirationes?

Et in textu hujus Resolutionis multa docentur, de quibus penitentes communiter se accusant, quæ peccata non sunt, de quibus erroribus æquum est Confessariis penitentes monere, & signanter in §. penultimo, & ultimo hujus Resolutionis advertitur, quod plures penitentes uxorati se accusant, quod tempore habitæ copule, vel extra verba amatoria, & impudica cum uxoris sunt colloquuti, & quod in actu conjugii nimiam carnis delectationem sunt experti, quæ ex sententia Sancii nequaquam peccata sunt, de quibus Confessarii debent illos advertere. Ex p. 3. tr. 4. Ref. 52.

§. 1. **H**æc resolutio sedabit multos scrupulos, præsertim personis spiritualibus. Toletus lib. 3. c. 2. n. 6. asserit esse peccatum veniale non respondere divinis inspirationibus, nec operari aliquod bonum, cum possit quis operari, licet non obligetur ex præcepto.

2. Sed Sancius in selectis disp. 7. n. 4. inquit ab isto Doctore, si ex præcepto non obligatur ad operandum, quare omitendo operationem peccabit venialiter, cum etiam peccatum veniale contra præceptum sit, & non præter præceptum, ut ipsemet Toletus testatur.

3. Ideo tanquam certum tenendum est, ait idem Sancius, nullum esse peccatum vocationibus divinis ad consilia exhortantibus non respondere. Cum enim consilia sequi non sit sub præcepto, sed sub consilio, & non operari juxta consilium, nullum peccatum sit, ut admittunt omnes, nec etiam non respondere vocationi ducenti ad consilium, peccatum veniale erit. Et hanc sententiam docet etiam Tannerus in part. 2. disp. 4. quæst. 10. dub. 4. n. 70. ubi in repugnancia divinis inspirationibus nullam culpam invenit.

4. Hinc colligitur quod quoties obsistitur ab hominibus inspirationibus ad sequendum consilia, ut quod efficiantur Religiosi, quod abintineant à curis secularibus, quod sint contenti quibus tegantur, ne sedulo quarant alimenta superflua, ne nimium solliciti sint de salute corporis, ut orent mentaliter, quod dignitates non appetant, &c. colligitur (inquam) non esse necessarium hujusmodi defectus non responsionis confiteri, cum peccatum minime sit deserere consilia Evangelij. Advertantque Confessarii fideles monere nullum intervenire peccatum in hujusmodi non responsionibus circa inspirationes divinas, ne ex conscientia erronea peccent. Et hæc omnia Sancius ubi supra, quod etiam procedere in Religiosis observat.

5. Notandum est etiam hic obiter cum eodem Sancio n. 11. quod transgressio inspirationis oblate, quando offertur occasio frangendi præceptum,

T a non

non est distinctum peccatum à crimine transgressi præcepti. Sed an, ut solent facere communiter pœnitentes, sit consultum manifestare Confessario in actu sacramentalis confessionis supradictas resistentias circa divinas inspirationes; negativè respondet loco citato Sancius & disp. 1. num. 4. & seq. Nam licet secundum se narrare aliquas imperfectiones causa humilitatis, & capiendi consilij sit utilis, quàm ab illarum relatione abstinere, illas tamen sacramentaliter confiteri, & animo quo communiter à fidelibus in confessione recenferunt, minus utile est, quia sacramentalis Confessionis jurisdictione ad sola peccata se extendit. Narrare igitur ut absolvantur, quæ peccata non sunt, minus utile est; fideles enim illiterati eo animo recenferere decreverunt, ut ab eis absolutione liberentur. Cùm verò error hic sit, æquum erit Confessariis pœnitentes monere, ne sacramentaliter, vel ut absolvantur, ea quæ peccata non sunt, narrent. Hic idem Sancius tenet, quòd pœnitentes de multis rebus se accusare solent, ut absolvantur, quæ peccata non sunt. Et idem.

6. Primò, pœnitens si examinationem sufficientem egisse bona fide arbitratur, & dolorem adducere (quamvis non egerit maxima examinatione,) quàm possit, aut non adducat magis intentum dolorem, non opus est hujus defectus se accusare, quia ad moralem diligentiam solum obligatur.

7. Secundò, pœnitentibus opus non est in fine Confessionis dicere; Me accuso & de omnibus commissis, opere, verbo, & cogitatione, quia hujusmodi generalis accusatio imbibita est in specialium confessione.

8. Tertio, pœnitentibus opus non est in fine confessionis dicere; Me accuso de omnibus, quorum obliviscor, quæ si in memoriam revocarentur pro palarem, quia hujusmodi propositum inclusum est in peccatorum accusatione.

9. Quarto, pœnitentibus opus non est se accusare non amasse Deum tota intentione actus, quæ possent; quia in minima intentione impletur præceptum.

10. Quintò, pœnitentibus opus non est dicere; Me accuso eo modo, quo scit Deus me deliquisse, quia confessio faciendâ est juxta conscientiam pœnitentis. Et hæc omnia Sancius in *selectis*, disp. 1. n. 8. 17. 19. 21. & 25.

11. Sextò, plures pœnitentes uxori se accusant, quòd tempore habitæ copulæ, vel extra verba amatoria, & impudica cum uxoribus propriis fuerint colloquuti; quòd tamen peccatum non est, quia illa honestantur matrimonio, sicut honestatur copula; idem Sancius disp. 6. n. 4.

12. Septimò, plures uxori se accusant, quòd in actu conjugij nimiam carnis delectationem fuerint experti, nequaquam peccatum est, quia id est naturale copulæ carnali. Idem *ibid.* n. 5. Sed hoc ultimum aliquibus displicet, sicut etiam, & multa alia ex supradictis, quia verò amicissimus vir illa constanter affirmat, ideo de illis alij judicent.

RESOL. CXC VII.

Solent in confessione viri timorati se accusare de ordinariis imperfectionibus, v. g. non consensisse divinis inspirationibus; queritur, an hoc ab ipsis laudabiliter efficiatur? Ex part. 9. tract. 9. & Misc. 4. Resol. 19.

Sup. hoc in
Ref. præte-
rita.

§. 1. **N**egativè respondet Joannes Sancius in *selectis*, disp. 1. num. 4. ubi ait. Quod, licet secundum se narrare aliquem suas imperfectio-

nes, causa humilitatis, capiendi consilij, mortificationisve, sic utilis, quam ab illarum relatione abstinere; illas tamen sacramentaliter confiteri more, & animo, quo communiter à fidelibus in confessione recenferunt, minus utile est. Nam sacramentalis confessionis jurisdictione ad sola peccata se extendit, ut constat ex institutione ipsius, illis Christi verbis Joann. cap. 20. *Accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.* Et constat ex Tridentino, sess. 14. can. 3. de quo Soto in *dist.* 18. *quest.* 2. art. 1. col. 2. *Agidius de Sacramento.* tom. 2. *disp.* 4. *dub.* 2. num. 16. *Valquez tom. 3. in 3. part. disp.* 135. num. 29. & *tom. de penit. quest.* 90. art. 1. *dub.* 1. *Suarez tom. 1. de penit. disp.* 35. *sect.* 1. n. 4. *Henriquez lib. 4. c. 2. n. 1. Sylvester verb. Sacramentum,* 1. 9. 13. Narrare igitur, ut absolvantur quæ peccata non sunt, minus utile est. Fideles tamen illiterati eo animo recenferere decreverunt, ut ab eis absolutione liberentur, cum verò error hic sit, æquum erit Confessariis pœnitentes monere, ne sacramentaliter velut absolvendas imperfectiones, quæ peccata non sunt, narrent. Quòd si pœnitentes illas peccata esse putent, à Confessario doceantur scelera non esse, nec deinceps indigere eas amplius confessioni subicere, ut absolvas; & ne in posterum ex conscientia erronea peccent, id agentes, quòd neutiquam facinus est. Ita ille.

2. Sed novissimè contrarium docet Pater Pellizarius in *Man. Regul.* tom. 1. *tract.* 5. *cap.* 3. *sect.* 1. num. 42. ubi ita asserit: *Queres an Regulares laudabiliter possint in confessionibus se accusare de ordinariis imperfectionibus, v. g. quod non responderint divinis inspirationibus?* Respondetur posse, & probatur, tum quia non est necesse, quòd omnia, quæ pœnitens confiteatur, absolute, ac determinate sint materia absolutionis; cum aliqua dicantur in confessione ad majorem abundantiam ad plenius aperiendum statum pœnitentis, vel ut per absolutionem deleatur, si quid in iis peccatum fuit; tum quia plura ex iis, quæ videntur merè imperfectiones, non sunt sine aliqua culpa veniali; præsertim attenda communi Thomistarum sententia, quòd non detur actus moralis indifferens in individuo. Ita ille, & ante illum Eminentissimus Lugo de *Penitentia*, *disp.* 16. num. 103.

RESOL. CXC VIII.

An Medicus teneatur relinquere infirmum nolentem confiteri? Ex part. 3. tractat. 4. Resolution. 92. aliàs 93.

§. 1. **P**ius V. anno Domini 1566. in quadam Bulla incipiente, *Super gregem*, &c. præcipit, ne Medici ultra tertium diem visitent ægrotum, nisi de illius confessione sibi constet per fidem Confessoris in scriptis datam, & addit, ut ante gradum Doctoratus petatur ab illis juramentum servandi istam constitutionem. Quæ quidem constitutio renovatur *cum infirmitas, de penit. & remiss.* ubi præcipitur Medicis, ut quando vocantur ad curandos ægros, priusquam curationem corporis incipiant, eos moneant ad confessionem faciendam, quæ omnia essent valdè Medicis onerosa, si benignè viri docti illa non explicarent.

2. Dico igitur primò contra Cherabinum in *compendio Bullarum*, tom. 2. *const.* 3. *Pij V. schol.* 2. *Rodriguez in 99. Regul.* tom. 1. 9. 47. art. 3. *D. Antonium 3. p. tit. 7. c. 2. §. 4. Sylvestrum ver. Medicus,* 9. 3. *dist.* 3. & alios, dictas constitutiones Pontificias non obligare